

egentlige Grund til, at jeg i mit Forslag har opfordret mine Meningsfæller til ikke at stemme mod det ærede Flertal ved denne Behandling, men opsætte det til 3dje Behandling. Jeg havde det Haab, at det dog maatte vilde vise sig ved denne Behandling, at denne Sag ikke lod sig gennemføre saaledes, som man maatte indbildte sig, og at Flertallet derefter maatte vilde være tilbøjelig, til at være med til at opfordre Kultusministeren til at tage Sagen i sin Haand. Nu hørte jeg, at det ikke er Tilfældet. Men saa vil jeg sige, at saa ser jeg ingen Grund til at opfordre mine Meningsfæller til at forholde sig passive ved denne Behandling, men at jeg maa opfordre dem til at stemme imod Ændringsforslagene og hele denne Sag, som den er fremsat fra Flertallets Side.

Banlin: Ærede Medlemmer ville maatte have lagt Mærke til, at jeg i Betænkningen i ganske korte Træk har angivet min Stilling til dette Forslag, og jeg skal nu tillade mig yderligere at fremsøre nogle Bemærkninger. Naar man kaster et fløgtigt Blik paa Lovforslaget, ser det ikke ud til at være af nogen Betydning, det ser nærmest ud til at være nogle ganske faa og smaa Ændringer i den nu bestaaende Lov af 25de Marts 1872 om Brugen af Kirkerne, men ved at fordybe sig lidt nærmere i det og ved nøjere at eftertænke, hvilke Følger disse Ændringer ville medføre for Kirkelivets Udvikling, tror jeg, at man meget snart vil komme til det Resultat, at Lovforslagets Betydning ikke er saa ganske lille endda. Hovedpunktet i Lovforslaget forekommer mig samlet i dets § 1, der ikke alene giver vedkommende Sognepræst Ret til at lade en anden Præst benytte Kirken paa samme Maade og i samme Æmhed, som han selv benytter den, men ogsaa udvider Retten for den fremmede Sognepræst til at benytte Kirkegaarden. Og Forslaget gaar endnu videre. Det tillader ogsaa uordinerede, altsaa Lægmand, at benytte Kirkerne, ikke fuldt i samme Udstrækning som Præsten, men dog til at holde gudelige Taler, og ligeledes tillades det dem at holde Taler paa Kirkegaardene. Jeg skal her bemærke, at jeg for mit Vedkommende ingenlunde er nogen Modstander af Kirkens Benyttelse ogsaa af Lægmand, for saa vidt jeg for mit Vedkommende har den Overbevisning, at et Lægmands vidnesbyrd, fremsført i Mand og Sandhed, i mange Tilfælde har været og kan blive til stor Velsignelse, baade til Opbyggelse, Vejledning og Opvækkelse for Menigheden, naar man i Virkeligheden er i Stand til at saa saa betryggende Forhold tilstede, at en saadan Forhøvelse kan finde Sted. Lovforslaget

nævner som Betingelser, at vedkommende uordinerede Mænd ere fuldbudne og hæderlige og enten ere vedkommende Præst bekendte eller fra en anden Præst i Folkekirken have Vidnesbyrd om kristelig Wandel og Dugtighed i Ordets Forhøvelse. Det er nu ikke selve Kvalifikationerne eller Betingelserne, som jeg egentlig har noget imod, men særlig Bedømmelsen af disse Kvalifikationer, der jo her er henlagt til Præsterne, til en enkelt Præst. Jeg skal ikke fordybe mig videre i dette Spørgsmaal, det blev jo nøjagtig gennemgaaet af den ærede Minister ved Sagens 1ste Behandling, hvor han endvidere antydede, at man maatte kunde komme til en Afgørelse af dette Spørgsmaal ved at henlægge Afgørelsen til Biskopperne. Jeg skal for mit Vedkommende bemærke, at kunde man komme til en saadan Afgørelse, vilde jeg langt foretrække den for den i Lovforslaget nævnte, fordi jeg mener, at man i Almindelighed kan betragte Biskopperne som saa aandelig modne Mænd, at de nok vilde kunne bedømme, om den vedkommende Lægmandskandidat i Virkeligheden er i Besiddelse af de Gaensstaber, som Lovforslaget forlanger. Man var vistnok paa den Maade betrykket imod, at der skulde kunne forkyndes falsk Være i Kirken, men denne Ordning kunde paa den anden Side frembyde den Vanskelighed, at man meget godt kunde tænke sig, at en Biskop af en eller anden Grund kunde stille sig noget mindre velvillig mod enkelte Retninger i Folkekirken eller mod Lægmands virksomhed i det hele, saa at det kunde falde vanskeligt for vedkommende Lægmand at erholde Tilladelsen. Ved at sammenholde disse to Veje, den i Lovforslaget nævnte og den af mig antydede, nemlig at henlægge Afgørelsen til Biskopperne, vilde jeg for mit Vedkommende ganske vist langt foretrække den sidste. Men jeg kommer uvilkaarlig til at gøre mig selv det Spørgsmaal: Er der i Virkeligheden nogen Trang tilstede for en saadan Udvidelse, som tilsigtes i denne Lov? Saa vidt jeg har bragt i Erfaring, stiller gennemgaaende den danske Præstestand sig meget velvillig lige over for den Lægmands virksomhed, der nu foregaar. Jeg har ikke bragt i Erfaring, at der er kommen væsentlig begrundede Klager i den Henseende. Desuden har man ogsaa selv søgt at raade Bod paa denne Trang, for saa vidt den er tilstede. Den indre Mission har, som bekendt, med stor Opførelse opført sine Missionshuse rundt omkring i Landet. Disse Missionshuse blive hovedsagelig benyttede først og fremmest til Afholdelsen af Missionsmøder, dernæst til gudelige Taler, til Samtalemøder i kristelig Mand, til Møder for kristelige